

Pravnik

2006

**Pregled
novih
stručnih
izdanja**

V. Belaj, M. Dika, A. Eraković, H. Ernst,
M. A. Giunio, O. Jelčić, T. Josipović,
J. Matko Ruždjak, B. Vukmir:
*Zaštita vjerovnika – stvarnopravno,
obveznopravno i ovršnopravno
osiguranje tražbina*
(Narodne Novine 2005.)

U studenom 2005. godine, u izdanju Narodnih Novina d.d. Zagreb, objavljen je zbornik radova pod naslovom “Zaštita vjerovnika – stvarnopravno, obveznopravno i ovršno-pravno osiguranje tražbina”. Devet autora, priznatih stručnjaka, teoretičara i praktičara, s dugogodišnjim iskustvom u proučavanju različitih oblika osiguranja tražbina, pod općom redakcijom prof. dr. sc. Tatjane Josipović, prikazali su neke, u gospodarskoj praksi najčešće korištene, instrumente zaštite vjerovnika.

Potreba za ovakvim zbornikom radova je očita, s obzirom na aktualnosti u hrvatskom zakonodavstvu, koje su na području osiguranja tražbina uvedene novim Zakonom o obveznim odnosima, izmjenama i dopunama Ovršnog zakona, novim Zakonom o Upišniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima i dr.

Također, brojnost i posebnost uređenja za svaki pojedini instrument osiguranja tražbina, te njihova nesumnjiva gospodarska važnost, uvjetovali su potrebu za stručnim objašnjenjem onih u pravnoj i gospodarskoj praksi najaktualnijih.

U prvom članku ovoga zbornika, mr. sc. Miljenko A. Giunio daje iscrpni prikaz kamata i ugovorne kazne, instituta obveznog prava koji služe zaštiti vjerovnika, a zahvaljujući svojoj preventivnoj svrsi djeluju i na pravnu disciplinu subjekata u pravnom odnosu i na uredno poslovanje stranaka.

Novi Zakon o obveznim odnosima (NN 35/2005.), koji je stupio na snagu 1. 1. 2006. godine, unio je neke novine koje se tiču uređenja kamata. Do tada, ugovorne i zakonske kamate bile su uređene odvojeno da bi novim zakonom bile integrirane u sklopu jednog odjeljka o novčanim obvezama. Uz novi Zakon o obveznim odnosima materiju kamata regulira i postojeći Zakon o kamatama iz 2004. godine te dvije Uredbe, koje je donijela Vlada. Njima se određuje visina najviše dopuštene ugovorne kamatne stope i visina stope zateznih kamata.

Prije svega, autor daje detaljni prikaz nove zakonske regulative kamata počevši od samog definiranja kamata i njegove pravne prirode s posebnim osvrtom na prijašnju zakon-

sku regulativu. Uspoređujući prijašnja i sadašnja rješenja zakona, koja se tiču te problematike, autor iznosi niz pozitivnih pomaka, ali i svu složenost u primjeni tog instituta zbog činjenice da će se dio odredbi ZOO-a, koji se odnosi na kamatne stope (čl 26.st. 1-3, čl. 29. st. 2-6 i 8), primjenjivati tek od 1. 1. 2008. Nadalje, u članku se daje vrlo sistematična podjela kamata s posebnim naglaskom na zateznim kamatama koje po novom zakonu mogu biti i ugovorene zatezne kamate. Slijedi metodologija izračuna kamata, poseban osvrt na ugovorne i zatezne kamate i njihove stope te zabrana anatocizma.

Članak stavlja značajan naglasak na sudsku praksu, praksu banaka po pitanju kamata, kao i kritički osvrt autora glede zakonskih rješenja ovog instituta, važnog za gospodarsko poslovanje subjekata.

Ugovorna kazna (penal) predmet je razrade drugog dijela članka istoga autora. Kako se penali ugovoraju isključivo za nenovčane obveze, autor prvotno ukazuje na slučajeve za koje se penali ugovaraju, ukazujući na činjenicu da za neuredno ispunjenje novčanih obveza zakon predviđa drugačiju sankciju - zatezne kamate. Nadalje, navode se uzroci zbog kojih može doći do oslobođenja od obveze plaćanja penala, oblik u kojem mora biti sama klauzula da bi bila valjana, u čemu se sastoji sama ugovorna kazna te kako se određuje njezina visina. Poseban osvrt učinjen je na kumulaciju penala, kao što je kumulacija glavne obveze i penala, naknade štete i penala i ugovornih i zakonskih penala. Završno, autor obrađuje odnos penala i odustatnine i ukazuje na mogućnost da i penal može biti ugovoren kao odustatnina kada je to ugovoreno u interesu dužnika.

U drugom članku ovoga zbornika, mr. sc. Olga Jelčić, sutkinja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, bavila se obveznopравnim institutima osiguranja vjerovnikove tražbine – jamstvom i pravom zadržanja.

Prvi dio članka, koji govori o ugovornom jamstvu, obuhvaća sam pojam jamstva i njegove osnovne karakteristike, sposobnost za jamčenje, objekt jamčenja, opseg jamčeve odgovornosti. Nadalje, autorica nabraja osnovne oblike jamstva kao što su supsidijarno, solidarno, sujamstvo i podjamstvo. Posebno opširno obrađuje odnos između vjerovnika, dužnika i jamca, kao i njihova međusobna prava i obveze da bi, kao posljednje, navela načine prestanka jamstva.

Drugi dio članka posvećen je još jednom institutu zaštite vjerovnika – **pravu zadržanja**. Autorica polazi od pravne naravi prava zadržanja te pretpostavki koje su potrebne za njegov nastanak. Slijede odjeljci o pravnim učincima, posebno učincima toga prava prema strankama, kao i učincima prema vjerovnicima dužnika u stečajnom postupku, da bi na kraju članak završio različitim situacijama u kojima pravo zadržanja prestaje.

Unatoč tome što ovaj institut nije toliko čest u praksi kao jamstvo, prvenstveno zbog niza pretpostavki koje treba ispuniti za njegovo ostvarenje te zbog dugotrajnosti samog postupka namirenja iz zadržane stvari, prednost instituta je u tome da vjerovnik odmah i bez posredovanja nadležnih tijela, zadržavanjem dužnikove stvari koju posjeduje, osigurava namirenje svoje tražbine.

Sljedeći članak posvećen je ugovornom osiguranju novčanih obveza – **akreditivima i bankarskim garancijama**. Kako je i sam autor dr. sc. Branko Vukmir naveo, cilj ovog članka je prvenstveno upoznati čitateljstvo s glavnim karakteristikama tih instituta te s uvjetima za ostvarenje naplate putem njih. Navedeni instituti prvenstveno su pronašli svoju primjenu u međunarodnoj trgovini, gdje su zahvaljujući međunarodnoj praksi postali važna sredstva osiguranja plaćanja obveza.

Prilikom nastanka akreditiva, određuju se uvjeti i uslovi koje korisnik mora ispuniti da bi mu banka izvršila isplatu iz akreditiva. Pri tome korisnik mora predočiti potrebne dokumente koji moraju biti sukladni uvjetima i uslovima iz akreditiva. Autor je veći dio članka posvetio načelima ispitivanja sukladnosti dokumenata jer je zadovoljenje tih načela uvjet za isplatu novčanog iznosa korisniku akreditiva. Nesuglasnost dokumenata s uvjetima i uslovima iz akreditiva može biti, kako autor posebno nabraja, ona koju banka može pri-

hvatiti, ona koja je izričito zabranjena te ju banka nikako ne smije prihvatiti te postoje granični slučajevi nesuglasnosti. Nadalje, navode se rokovi za ispitivanje dokumenata, kao i rokovi valjanosti akreditiva. Ovi potonji su od važnosti za korisnika jer njihovim protekom banka nije više dužna ispuniti svoju obvezu iz akreditiva. Oslanjajući se na Jednoobrazna pravila za dokumentirane akreditive iz 1993. g., autor posebnu pažnju u članku posvećuje pojedinim vrstama dokumenata kao što su pomorski prijevozni dokumenti, multimodalni prijevozni dokumenti te oni kojima se dokazuje da je roba osigurana. Jedan dio izlaganja o akreditivima posvetio je i slučajevima isključenja odgovornosti banaka.

Drugi dio članka odnosi se na **bankarske garancije**. Autor na početku daje kritički osvrt na sam pojam instituta koji je novim Zakonom o obveznim odnosima lektorskom „pogreškom“ preimenovan u bankarsko jamstvo umjesto garanciju. Navodeći bitne razlike između tih dvaju pojmova, autor iznosi svoje neslaganje s takvim rješenjem upozoravajući da bi se time mogla stvoriti zabuna u praksi zbog miješanja tih dvaju instituta. Iako nije dana konkretna definicija bankarske garancije, institut je pojašnjen kroz poredbu s akreditivima. Težište je, kao i kod akreditiva, na dokumentima koje korisnik mora podnijeti banci da bi primio isplatu. Autor, također, upozorava na neadekvatnu podjelu garancija u praksi na „uvjetne“ i „bezuvjetne“, čime se također stvara zbrka unatoč tome što postoji jasna kategorizacija na apstraktne i akcesorne. Nadalje, u tekstu je posebno izdvojena kontragarancija – tehnika kojom se služe banke kod isplate novčanog iznosa korisniku te „back to back“ garancija – posebna vrsta garancije. Ovu posljednju, kako upozorava i sam autor, banke baš i ne vole primjenjivati u praksi zbog niza nedosljednosti koje se mogu javiti u lancu garancija koje izdaju banke međusobno. Zadnji dio članka posvećen je samom sadržaju bankarske garancije koji je iscrpno obrađen te dopunjen i tekstom o obliku garancije, njezinim trajanjem, garantnom ispravom, dužnim iznosom, prijenosom prava iz garancije itd. Na kraju, učinjen je mali osvrt na odnos banke i nalogodavatelja kod naplate.

Zaključno, kako i sam autor navodi, cilj članka bio je da se prvenstveno pokažu prednosti akreditiva i bankarskih garancija, da se istaknu poteškoće koje se mogu javiti prilikom podnošenja zahtjeva za isplatom zbog neadekvatne dokumentacije, ali i važnost tih instituta za bolji međunarodni promet.

U četvrtom članku, koji govori o založnom pravu na nekretnini, dr. sc. Tatjana Josipović, profesorica Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, iznijela je, prije svega, niz prednosti ovoga instituta kao jednog od najznačajnijih instrumenata za zaštitu i osiguranje vjerovnikove tražbine. Počevši s definicijom samog pojma založnog prava na nekretnini i navodeći izvore toga prava, autorica je u članku posebno izdvojila predmet založnog prava, hipotekarnu tražbinu, stjecanje založnog prava na nekretnini, prvenstveni red, prijenos založnog prava, namirenje tražbine iz vrijednosti založene nekretnine te prestanak založnog prava.

Prvi dio članka posvećen je brojnim objektima založnog prava na nekretnini s posebnim osvrtom na pripadnosti nekretnine kao objekta toga prava. U ovom dijelu teksta nabrojane su i iznimke – na koje pripadnosti zemljišta se založno pravo ne proteže. Nadalje, navedene su osnovne karakteristike koje postojeća tražbina mora imati da bi mogla biti osigurana založnim pravom uz naglasak na mogućnost osiguranja i budućih tražbina, čime nastaju kreditna hipoteka i kauciona.

Stjecanje založnog prava na nekretnini obrađeno je vrlo detaljno. Podijeljeno je na stjecanje dobrovoljnog založnog prava, sudskog dobrovoljnog, javnobilježničkog dobrovoljnog, dobrovoljnog založnog prava od nevlasnika, sudskog prisilnog i zakonskog založnog prava. Predočene su sve potrebne pretpostavke za njihovo osnivanje (titulus, modus, dodatne pretpostavke za svaku pojedinu vrstu založnog prava na nekretnini).

Prvenstveni red založnog prava ima značajnu ulogu u stadiju namirenja vjerovnikove tražbine jer o mjestu u prvenstvenom redu ovisi i redosljed kojim će se vjerovnici namirivati iz vrijednosti nekretnine. Upravo zbog tog razloga posebno su istaknuti brojni

instrumenti kojima se vjerovnik može koristiti da bi osigurao što bolje mjesto u prvenstvenome redu za namirenje. Spomenute su i situacije u kojima i sam vlasnik nekretnine može raspolagati prvenstvenim redom založnog prava kako bi tako ostvario što bolje uvjete kreditiranja.

Stadij namirenja iz vrijednosti založene nekretnine aktualizira se kada dužnik vjerovnikovu tražbinu, osiguranu založnim pravim na nekretnini, ne ispuni. Namirenje vjerovnikove tražbine predstavlja svojevrsnu realizaciju založnog prava. Autorica izdvaja namirenje sudskom prodajom nekretnine, namirenje nakon promjene vlasnika založene nekretnine sa svim problemima koji mogu iz toga proizaći za vjerovnika, kao i različite mogućnosti zabilježbe kojima se isti mogu spriječiti, te osnivanje založnog prava na dosuđenoj nekretnini s posebnim naglaskom na novinu u Ovršnom zakonu, članak 101., kojim je uređen slučaj sudskog osnivanja založnog prava na dosuđenoj nekretnini kad kupac te nekretnine plaća kupovninu putem kredita. U posljednjem dijelu članka nabrojani su načini prestanka založnog prava na nekretnini.

Zaključno, osnivanjem založnog prava jača pravni položaj založnog vjerovnika u pravnom odnosu, daje se potrebna pravna sigurnost u ostvarenje vjerovnikova potraživanja, a istodobno dolazi i do bolje iskoristivosti vrijednosti imovine, što pokreće pravni i gospodarski promet.

Predmet petog članka ovog zbornika, autora Hana Ernsta, asistenta na Katedri za građansko pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, jest simultana hipoteka – njezin pojam i obilježja, pravni temelji i način osnivanja, te namirenje tražbine osigurane simultanom hipotekom.

Simultana ili zajednička hipoteka je takovo založno pravo, kojemu kao objekt, radi osiguranja iste tražbine, služe dvije ili više nekretnina. Ona tereti sve nekretnine nepodijeljeno, pa se sukladno tome upisuje za osiguranje cijele hipotekarne tražbine u sve zemljišnoknjižne uloške u kojima su upisane pojedine opterećene nekretnine. Time nastaje solidarna založnopravna odgovornost.

Prednosti instituta simultane hipoteke u pravnom i gospodarskom prometu su višestruke – kako s aspekta interesa vjerovnika, tako i onih na strani dužnika. Naime, s jedne strane, kao aktivator cijele ili velikog dijela dužnikove imovine, ona služi osiguranju tražbina čija vrijednost prelazi vrijednost jedne nekretnine. S druge strane, aktiviranjem imovine više osoba radi ostvarenja zajedničkog kreditnog posla, omogućava financiranje i siromašnijeg dužnika, na način da uz njega, kao osobnog, sudjeluje više hipotekarnih dužnika. Također, jedna od glavnih prednosti za vlasnike opterećenih nekretnina je njihova veća kreditna sposobnost, kao praktična posljedica pravila o namirenju ovako osigurane tražbine.

Sljedeći članak, autora prof. dr. sc. Vlade Belaja, profesora Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, obrađuje institut založnog prava na pravu.

Autor obrađuje četiri pojavna oblika ovog instituta: dobrovoljno založno pravo na pravu – nastalo na temelju pravnog posla, kao založno pravo na pravu prenesenom radi osiguranja ili kao hipoteka na pravu; sudsko prisilno založno pravo na pravu – nastalo na temelju odluke suda donesene u postupku prisilnog osiguranja tražbine; zatim sudsko i javnobilježničko dobrovoljno založno pravo na pravu – osnovano založnim ugovorom, bilo u obliku sudskog zapisnika o sporazumu stranaka, sklopljenog pred sudom u postupku osiguranja novčane tražbine, bilo u obliku javnobilježničkog akta, sklopljenog pred javnim bilježnikom ili privatne isprave, solemnizirane od javnog bilježnika te zakonsko založno pravo na pravu – osnovano ispunjenjem posebnim zakonom određenih pretpostavaka, no za sada takovih posebnih propisa u hrvatskom pravnom poretku nema.

Objekt ovog založnog prava može biti bilo koje subjektivno imovinsko pravo, ako je prikladno za namirenje vjerovnika, ima određenu vrijednost, te svojstvo prenosivosti. Međutim, određene kategorije tih prava, određene Ovršnim zakonom, nemaju tu sposobnost.

Zaštita vjerovnika ovim institutom dodatno je ojačana novim Zakonom o Upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima, kojim je propisan obvezan upis u Upisnik sudskog prisilnog te sudskog i javnobilježničkog dobrovoljnog založnog prava na pravu, te fakultativno, upis dobrovoljnog založnog prava na pravu.

Instituti zadužnice i bjanko zadužnice obrađeni su u članku autora prof. dr. sc. Mihajla Dike, profesora Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Počev od donošenja Ovršnog zakona 1996. godine, pa do njegove posljednje Novele 2005. godine, postupno su razvijana dva instrumenta sa značenjem relativno apstraktne osnove za utemeljenje tražbine – tzv. obična zadužnica i tzv. bjanko zadužnica, koja se na temelju njih može, izvansudski ili neposredno sudski, prisilno ostvariti. Konačno terminološko određenje zadužnice, kao isprave koja sadrži izjavu dužnika o suglasnosti za zapljenu računa, ostvareno je Novelom Ovršnog zakona 2005. godine.

Autor obrađuje problematiku zapljene računa na temelju zadužnice, te pljenidbu računa na temelju bjanko zadužnice. U odjeljku o pravnoj prirodi zadužnice obrađen je njihov dvojak pravni učinak – svojstvo pravomoćnog rješenja o ovrsi i svojstvo ovršne isprave, te pretpostavke pod kojima zadužnica ima svojstvo tzv. obligacijskog vrijednosnog papira. Naime, upravo zbog tih svojstava, zadužnica je u praksi bitno potisnula institut mjenice.

Slijede odjeljci o dokaznoj snazi zadužnice, te sudskoj zaštiti protiv zadužnice, koja dužniku stoji na raspolaganju, kao pravo na pokretanje spora tužbom protiv zadužnice i kao pravo na traženje izdavanja privremenih mjera protiv zadužnice. Zatim slijedi osvrt na odgovornost pravne osobe, u prvom redu banke, za (ne)postupanje po zadužnici.

Zbog rastućeg značenja ovih instituta, autor zaključno predviđa uporabu bjanko zadužnice kao ključnog instrumenta osiguranja tražbina po osnovi kredita i kreditnih kartica.

Autorica Jožica Matko Ruždjak, javni bilježnik, donosi opsežan prikaz instituta javnobilježničkog osiguranja tražbina prijenosom vlasništva stvari i prijenosom prava, tj. fiducijarnog osiguranja tražbina.

Ovaj institut unesen je kao novost u hrvatski pravni poredak Ovršnim zakonom 1996. godine., kao jedna vrsta dobrovoljnog javnobilježničkog osiguranja na temelju sporazuma stranaka, pored zasnivanja založnog prava. U praksi je bio široko prihvaćen kao način dobrovoljnog osiguranja novčanih i nenovčanih tražbina, bezuvjetnim dužnikovim prijenosom prava vlasništva stvari, odnosno prava na vjerovnika, pri čemu se namirenje provodilo izvansudski - prodajom stvari ili stjecanjem punopravnog vlasništva. Međutim, radikalnom izmjenom ovog instituta izmjenama i dopunama Ovršnog zakona 2003. godine – uvođenjem uvjetnog prijenosa vlasništva i posljedično nastankom prethodnog i potonjeg vlasništva, reduciranjem mogućnosti izvansudskog namirenja na prodaju stvari, te nedorečenošću samog postupka namirenja, institut je u bitnome izgubio na važnosti. Stoga je izmjenama i dopunama Ovršnog zakona 2005. godine u osnovi vraćeno uređenje ovog instituta osiguranja tražbina u koncept koji je prethodio ZIDOZ-a 2003. godine, uz odgovarajuće promjene sa ciljem veće učinkovitosti.

U prvom dijelu teksta autorica obrađuje sam sporazum o osiguranju tražbine prijenosom vlasništva stvari, odnosno prijenosom prava, koji, da bi bio valjan i imao svojstva sudske nagodbe i ovršne isprave, mora biti sklopljen bilo u obliku sudskog zapisnika, bilo u obliku javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave.

Zatim slijedi obrada pojedinih prava i obveza ugovornih strana sporazuma, počev od prava vjerovnika na namirenje, koje ostvaruje bilo prodajom predmeta osiguranja, uz obvezatno angažiranje javnog bilježnika prilikom njegova unovčenja, bilo stjecanjem punopravnog vlasništva stvari, odnosno prava, također uz obvezatno sudjelovanje javnih bilježnika u pojedinim stadijima namirenja, te druga, zakonska ili ugovorna, prava i obveze dužnika i vjerovnika.

Budući da prestankom tražbine dužnik može ponovno steći preneseno vlasništvo stvari odnosno prava, obveza vjerovnika na povrat vlasništva, odnosno prava, posebno je objašnjena.

Zatim slijede odjeljci o drugim mogućim predmetima osiguranja, porezima i drugim javnim davanjima, budući da porezni propisi nisu usklađeni s odredbama OZ-a, te posljedice pokretanja ovršnog i stečajnog postupka nad vjerovnikom i otvaranja stečaja nad dužnikom, jer su stupanjem na snagu ZIDOZ-a 2005. godine ponovno osnažene odredbe Stečajnog zakona, suspendirane za vrijeme važenja OZ-a 2003. godine. Učinjen je i osvrt na primjenu zakona, prvenstveno zbog poništenja negativnog učinka retroaktivnog djelovanja OZ-a 2003. zakonom iz 2005. godine.

Zaključno, autorica naglašava prednost ovog instrumenta osiguranja tražbina, ostvarenu omogućavanjem korištenja ukupnog gospodarskog potencijala radi osiguranja tražbina s jedne, i stvaranjem povoljnog i stabilnog poslovnog okruženja s druge strane.

Prethodne i privremene mjere prema Ovršnom zakonu, članak autora mr. sc. Andrije Erakovića, suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske, donosi prikaz tih, u praksi najučestalijih, sredstava osiguranja tražbine.

U prvom dijelu teksta obrađene su prethodne mjere, kao sredstva vremenski ograničenog osiguranja budućeg namirenja isključivo novčanih tražbina, zakonom taksativno određena. Tražbina koja se osigurava mora biti utvrđena kvalificiranom ispravom koja, međutim, još nije postala ovršna, ili tražbina njome utvrđena nije dospjela, a potrebno je i, na razini vjerovatnosti, dokazati postojanje opasnosti onemogućenja njezinog budućeg namirenja.

Drugi dio teksta posvećen je privremenim mjerama, definiranim prema tri osnovne funkcije: konzervacijskoj – kao sredstva vremenski ograničenog osiguranja budućeg ostvarenja tražbine predlagatelja osiguranja utvrđene ovršnom ispravom; anticipativnoj – kao sredstva, također vremenski ograničena, čija je svrha potpuno ili djelomično namirenje tražbine predlagatelja osiguranja prije okončanja postupka o glavnom pitanju te regulacijskoj – kao provizornog uređenja odnosa među strankama do njihova konačnog uređenja. Ovršni zakon poznaje dvije kategorije privremenih mjera – one radi osiguranja novčanih i one radi osiguranja nenovčanih tražbina. Treća bi kategorija bile privremene mjere radi osiguranja pravnih odnosa i pravnog reda, no one ne služe osiguranju tražbina, već je pretpostavka za podnošenje prijedloga za njihovo određivanje vjerovatnost postojanja pravnog odnosa i njegova spornost.

Prethodne i privremene mjere imaju određene zajedničke karakteristike, kao vremenski ograničena sredstva, one traju dok se ne ostvare pretpostavke za pokretanje ovršnog postupka, odnosno do odluke o njihovom ukidanju i obustavi postupka osiguranja zbog prestanka tražbine ili utvrđenja njezina nepostojanja. U potpunosti načelom pravnog interesa, ako su ispunjene pretpostavke za potpuno ostvarenje tražbine u ovršnom postupku, u pravilu mjere osiguranja nisu dopuštene, a privremena se mjera neće dopustiti ako postoje uvjeti za određivanje prethodne mjere kojom se može postići ista svrha osiguranja. No, postoje tri temeljne razlikovne komponente: za određivanje prethodne mjere traži se postojanje kvalificirane isprave koja još nije ovršna, odnosno njome utvrđena tražbina nije dospjela, dok se privremena mjera može odrediti i bez ikakve odluke i prije pokretanja, tijekom ili nakon okončanja parničnog ili upravnog postupka; prethodnom se mjerom osiguravaju samo novčane tražbine, a privremenom i novčane i nenovčane tražbine, a i sporni pravni odnosi; na temelju prethodne mjere, predlagatelj osiguranja stječe založno pravo, a privremenim mjerama u pravilu se pruža samo faktična zaštita.

Treći dio teksta posvećen je samom postupku osiguranja. Počev od stvarne i mjesne nadležnosti sudova za određivanje i provedbu osiguranja, sadržaju prijedloga za određivanje i posljedičnog rješenja o određivanju prethodnih i privremenih mjera, vremena za koje se određuju, koje ne može biti duže od protoka petnaest dana od nastupanja uvjeta

za ovrhu, pa do pretpostavki za ukidanje tih mjera. Posljednji dio ovog odjeljka obrađuje pravne lijekove – pravo na izjavljivanje jednostrane i nesuspendivne žalbe protiv rješenja o prijedlogu za izdavanje privremene mjere, pravo na reviziju i povrat u prijašnje stanje zbog propuštanja roka za žalbu; te pretpostavke pod kojima protivnik osiguranja stječe pravo na naknadu štete od predlagatelja osiguranja.

Ova knjiga namijenjena je svim pravnicima, ekonomistima i gospodarstvenicima koji u svojoj praksi i znanstvenom radu primjenjuju i koriste propise o osiguranju tražbina, ali i svima onima koji žele nadopuniti svoje znanje iz tog područja.

Sveobuhvatan prikaz instrumenata za osiguranje tražbina omogućuje svakom vjerovniku da pronađe onaj najadekvatniji kako bi zaštitio svoju tražbinu. Upravo zato preporučujemo da ova knjiga svakako nađe mjesto na policama vašega doma.

